

Številka: 35409-155/2019-68
Datum: 3. marec 2020

Ministrstvo za okolje in prostor izdaja na podlagi 38. a člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05-ZDU-1-UPB4, 126/07-ZUP-E, 48/09,8/10-ZUP-G, 8/12-ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14 in 90/14), 46. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/2006-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-odl. US, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15 in 30/16), 23. člena Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05), 11. člena Zakona o ratifikaciji Protokola o strateški presoji vplivov na okolje h Konvenciji o presoji čezmejnih vplivov na okolje (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 1/10), prvega odstavka 119. člena in šestega odstavka 114. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17), in 145. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) v upravni zadevi določitve o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje za Spremembe in dopolnitve ureditvenega načrta nuklearne elektrarne Krško za prostorsko ureditev skupnega pomena, pripravljavcu plana, Občini Krško, Cesta krških žrtev 14, 8270 Krško, naslednjo

O D L O Č B O

1. Vplivi plana na okolje, ugotovljeni v postopku celovite presoje vplivov na okolje za Spremembe in dopolnitve ureditvenega načrta nuklearne elektrarne Krško za prostorsko ureditev skupnega pomena, so sprejemljivi.
2. Določi se monitoring plana, kot je opredeljen v 10. členu Odloka o ureditvenem načrtu Nuklearne elektrarne Krško, točki 11.
3. V tem postopku ni bilo stroškov.

O b r a z l o ž i t e v

I

Pripravljavec plana, Občini Krško, Cesta krških žrtev 14, 8270 Krško, je z vlogo št. 3505-8/2019 o502 z dne 30.1.2020, Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljnjem besedilu ministrstvo) zaprosil za odločitev o sprejemljivosti vplivov izvedbe Sprememb in dopolnitev ureditvenega načrta nuklearne elektrarne Krško za prostorsko ureditev skupnega pomena.

Vlogi so bila priložena naslednja gradiva:

1. Usklajen predlog SDUN, 28.2.2020,
2. Tekstualni del,
 - Odlok o SD UN NEK,
 - Naslovni listi,
3. Grafični del
 - B1 Izsek iz OPN,
 - B2 Obstoječe stanje,
 - B3 Vplivi in povezave,
 - B4 Ureditvena situacija,
 - B5 Situacija infrastrukture,
 - B6 Situacija obrambe in požara,
 - B7 Načrt parcelacije,

- Spremljajoče gradivo, C 1-C11.

Vlogi so bila predložena naslednja, za postopek celovite presoje vplivov na okolje relevantna mnenja ministrstev in organizacij, ki jih je občina prejela do 29.1.2020:

- Ministrstva za zdravje, Direktorat za javno zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana (Prejeto 22.1.2020),
- Ministrstvo za okolje in prostor, Direkcija RS za vode, Hajdrihova ulica 28c, 1000 Ljubljana (Prejeto 24.1.2020),
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana, (Prejeto 6.1. 2020),
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za hrano in ribištvo, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana, (Prejeto 29.1. 2020),
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za gozdarstvo in lovstvo, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana, (Prejeto 27.1. 2020),
- Ministrstvo za kulturo, Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana (Prejeto 10.1.2020),
- Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Brežice, Bratov Milavcev 61, 8250 Brežice,
- Zavod RS za varstvo narave, Adamičeva ulica 2, 8000 Novo mesto (Prejeto 13.01.2020).

Dodatno je občina Krško posredovala še mnenje Ministrstvo za okolje in prostor, Uprava za jedrsko varnost, Litostrojska ulica 54, 1000 Ljubljana, št. 3510-1/2019/14 z dne 24.9.2019 (prejeto 2.3.2020).

Ministrstvo je do 27.2. pridobilo tudi zaključne mnenja Avstrije in Hrvaške ter ugotovilo, da je vloga s tem popolna in da obstaja podlaga za odločanje.

II.

Vsebina sprememb in dopolnitev plana

Zaradi uskladitev z veljavno zakonodajo in posodobitev določil dopustnih odstopanj z namenom izboljševanja varnosti Nuklearne elektrarne Krško, se območje SDE UN NEK nanaša na celotno območje kompleksa Nuklearne elektrarne Krško oziroma na zemljišča s parcelnimi številkami 1197/44-del, 1187/397, 1197/399-del, 1204/192-del, 1204/206-del, 1246/6-del, 1246/2-del in 1249/1-del, vse k.o.Leskovec. Velikost območja sprememb in dopolnitev ureditvenega načrta je 16,2 ha.

Suho skladišče za izrabljeno gorivo bo betonska kovinska konstrukcija tlorisnih dimenzij 69 m x 47,7 m, višine 21 m, ki bo nudila vremensko in protipoplavno zaščito zabojnikom za vse izrabljene gorivne elemente, nastale v letih od 1983-2043. Hlajenje bo omogočeno z naravno cirkulacijo zraka. Objekt bo imel odprtine na stenah za vstop hladnega zraka in na strehi za izstop toplega zraka. Izrabljeno gorivo bo v objektu skladiščeno v zabojnikih, v katerih se nahaja helijeva atmosfera. Zabojnik je zaščiten z debelo betonsko konstrukcijo, ki služi kot mehanska in radiološka zaščita. Objekt bo priključen na obstoječo infrastrukturo NEK. Dostop bo zagotovljen preko obstoječe transportne poti znotraj kompleksa NEK.

III.

Dosedanji postopek

Ministrstvo za okolje in prostor je dne 14.8.2019 v upravni zadevi določitve planov, za katere je treba izvesti postopek celovite presoje njihovih vplivov na okolje, za plan Spremembe in dopolnitve ureditvenega načrta Nuklearne elektrarne Krško za prostorsko ureditev skupnega državnega in lokalnega pomena, pripravljavcu plana Občini Krško, Cesta Krških žrtev 14, 8270 Krško, izdalo odločbo 35409-155/2019, s katero je odločilo:

4. V postopku priprave in sprejemanja plana, Spremembe in dopolnitve ureditvenega načrta Nuklearne elektrarne Krško za prostorsko ureditev skupnega državnega in lokalnega pomena, je treba izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje.

5. V postopku priprave in sprejemanja plana, Spremembe in dopolnitve ureditvenega načrta Nuklearne elektrarne Krško za prostorsko ureditev skupnega državnega in lokalnega pomena, ni treba izvesti postopek Presoje sprejemljivosti na varovana območja.

6. V postopku priprave in sprejemanja plana, Spremembe in dopolnitve ureditvenega načrta Nuklearne elektrarne Krško za prostorsko ureditev skupnega državnega in lokalnega pomena, je treba izvesti čezmejno posvetovanje.

Skladno s 41(1) členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE) pripravljavec plana, za katerega se izvede celovita presoja vplivov na okolje, pred izvedbo celovite presoje vplivov na okolje zagotovi okoljsko poročilo, v katerem se opredelijo, opišejo in ovrednotijo vplivi izvedbe plana na okolje in možne alternative, ob upoštevanju ciljev in geografskih značilnosti območja, na katerega se plan nanaša.

Občina Krško je na podlagi Zakona o urejanju prostora –ZureP-2 (Uradni list, št. 61/17) pozvala nosilce urejanja prostora, ki sodelujejo v postopku celovite presoje, da podajo mnenja na osnutek SD UN NEK ter hkrati tudi mnenje o ustreznosti okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov izvedbe planova na okolje. Osnutek OPN in okoljsko poročilo, je občina javno objavila na spletni strani Občine Krško in o objavi obvestila nosilce urejanja prostora, ter jih pozvala, da v 30 dneh podajo mnenje. Državni nosilci urejanja prostora, ki sodelujejo pri celoviti presoji vplivov na okolje, so bili zaproseni, da hkrati z mnenjem o planu v 30 dneh podajo tudi mnenje o sprejemljivosti vplivov izvedbe OPN na okolje s stališča njihove pristojnosti.

Ministrstvo je prejelo vlogo številka 35409-155/26 z dne 28.08.2019, za izdajo mnenja o okoljskem poročilu. Posredovalo je dokumentacijo objavljeno tudi na spletnem naslovu <https://www.krsko.si/objava/199674>:

- Spremembe in dopolnitve ureditvenega načrta Nuklearne elektrarne za prostorsko ureditev skupnega pomena (Savaprojekt d.d., št.projekta 19054-00, julij 2019),
- Okoljsko poročilo za dopolnjen osnutek UN NEK za projekt suho skladišče izrabljenega goriva (Aquarius d.o.o. , št. 1429-19 OP, avgust 2019).

Ministrstvo je Okoljsko poročilo pregledalo in ugotavilo, da je skladno s 41(2) členom ZVO-1, ker vsebuje informacije, potrebne za celovito presojo vplivov plana na okolje, pri njegovi pripravi pa je uporabljeno obstoječe znanje in postopki vrednotenja ter upošteva vsebina in natančnost plana. Iz okoljskega poročila je razvidno tudi, kako je pripravljavec pri izdelavi plana upošteval okoljska izhodišča iz 39. člena ZVO-1, in predvideni način spremljanja vplivov plana na okolje pri njegovem izvajanju. Prav tako je ministrstvo ugotavilo, da je Okoljsko poročilo skladno z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05).

Ministrstvo je z dopisom št. 354-122/2019-5 z dne 28.8.2019 zaprosilo tudi za mnenje Ministrstvo za zdravje, Direktorat za javno zdravje, Ministrstvo za kulturo, Direktorat za kulturno dediščino, Ministrstvo za okolje in prostor, Sektor za odpadke, Zavod Republike Slovenija za varstvo narave, OE Novo mesto, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za gozdarstvo in lovstvo, Direktorat za kmetijstvo, zavod za gozdove Slovenija, Zavod za ribištvo, Upravo Republike Slovenije za jedrsko varnost in Direkcijo Republike Slovenije za vode.

Ministrstvo za zdravje je z dopisom št. 354-122/2019-9 z dne 11.9.2019 in 20.9.2019 posredovalo strokovno mnenje o ustreznosti okoljskega poročila Nacionalnega inštituta za javno zdravje št. 354-225/2019 -4/256 ki navaja, da je Okoljsko poročilo z vidika zdravja in počutja ljudi ustrezno in omogoča celovito presojo na zdravje ljudi. Mnenje se nanaša na vplive na zdravje ljudi za segmente kakovosti zraka, obremenitve s hrupom, oskrbo s pitno vodo, elektromagnetno sevanjem in svetlobno onesnaževanje.

Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost je v mnenju št. 3510-1/2019/12 z dne 20.9.2019 ugotovila, da je Okoljsko poročilo z vidika jedrske in sevalne varnosti ustrezno in da ustrezno obravnava vplive plana na okolje. Ocenjuje tudi, da so vplivi plana na okolje s stališča jedrske in sevalne varnosti sprejemljivi. Prav tako meni, da izdelano okoljsko poročilo omogoča presojo vplivov izvedbe plana na okolje s stališča jedrske in sevalne varnosti, da ga ni treba dopolniti, in da so podani tudi ustrezni predlogi glede spremljanja stanja.

Ministrstvo za kulturo je v mnenju št. 35012-54/2019/18 z dne 9.9.2019 ugotovilo, da predvidena namera izgradnje suhega skladišča za izrabljeno gorivo na območju Nuklearne elektrarne Krško ne sega na registrirane enote kulturne dediščine. Gradivo je bilo pregledano v sodelovanju z ZVKDS OE Ljubljana. Ministrstvo za kulturo meni, da so smernice upoštevane in so načrtovane ureditve, prikazane v gradivu, z vidika varstva dediščine ustrezne. V prikazu stanja prostora so upoštevani ustrezni podatki o kulturni dediščini. Okoljsko poročilo je v vsebini presoje vplivov izvedbe plana na kulturno dediščino ustrezno.

Zavod za ribištvo je v mnenju št. 420-35/2019/11 z dne 20.9.2019 navedlo, da okoljsko poročilo omogoča presojo vplivov plana in je z vidika sladkovodnega ribištva ustrezno.

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave je v mnenju št. 6-III-347/7-o-18/AŠP z dne 16.09.2019 podalo ugotovitev, da je okoljsko poročilo ustrezno pripravljeno in da je podana ocena na naravo ustrezna, ter da so vplivi izvedbe plana s stališča ohranjanja narave sprejemljivi.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je za področje gozdarstva v dopisu št. 3401-80/2008/34 z dne 30.8.2019 podalo mnenje, da ne bo posrednih ali daljinskih vplivov na gozd, prav tako ne pričakuje kumulativnih in sinergijskih vplivov. Zato ocenjuje, da je okoljsko poročilo ustrezno.

Ministrstvo na podlagi mnenj in pregleda okoljskega ugotovilo, da je okoljsko poročilo ustrezno in skladno z 41.členom ZVO-1 in 6.členom Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05) in se lahko javno razgrne.

Občina Krško je v oktobru 2019 pripravila dopolnjen osnutek SD UN NEK, ki je bil skupaj z okoljskim poročilom javno razgrnjen v času med 16. oktobrom in 18. novembrom 2019. Javna obravnava je bila izvedena 4. novembra 2019. Stališča do pripomb so bila 23. decembra 2019 objavljena na spletni strani občine Krško, na povezavi <https://www.krsko.si/objava/199674>.

IV. Čezmejni postopek

Strateška presoja vplivov na okolje po Zakonu o ratifikaciji Protokola o strateški presoji vplivov na okolje h Konvenciji o presoji čezmejnih vplivov na okolje (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 1/10) (V nadaljnjem bededilu: Protokol, SEA) se izvaja za plane, ki predstavljajo okvir za projekte iz drugega odstavka 4. člena, ki so določeni v Priloge I k protokolu.

V navedenem primeru gre za projekt iz 3.točke Priloge I Obrati, namenjeni izključno proizvodnji ali obogatitvi jedrskega goriva, ponovni obdelavi obsevanega jedrskega goriva ali skladiščenju, odstranjevanju in predelavi radioaktivnih odpadkov. Po prvem odstavku 10.člena se potencialno vplivane države obvesti v primeru, če pogodbenica izvora meni, da bi izvajanje načrta ali programa verjetno imelo pomembne čezmejne okoljske, tudi zdravstvene, posledice, ali če pogodbenica, ki bi bila lahko občutno prizadeta, tako zahteva, pogodbenica izvora pred sprejetjem načrta ali programa o tem čim prej uradno obvesti prizadeto pogodbenico.

V skladu z mednarodnimi priporočili:

<https://www.unece.org/environmental-policy/conventions/environmental-assessment/enveiapublications/official-publicationsguidance/2017/good-practice->

[recommendations-on-the-application-of-the-convention-to-nuclear-energy-related-activities/docs.html](http://www.unece.org/index.php?id=7888)

Guidance on the Practical Application of the Espoo Convention

<http://www.unece.org/index.php?id=7888>,

Guidance on Notification

https://www.unece.org/env/eia/pubs/guidance_notification.html je ministrstvo pripravilo obvestila ter vzpostavilo sodelovanje.

Z dopisi št. 35409.189/2019-7, 35409.189/2019-8, 35409.189/2019-9, 35409.189/2019-10 z dne 19. avgusta 2019 je ministrstvo izvedlo notifikacijo v najzgodnejši fazi in obvestilo Avstrijo, ki je že pred postopkom izrazila interes, in Hrvaško ter prosilo za odgovor v roku 30 dni. Avstrija in Hrvaška sta odgovorili v predlaganem roku.

V nadaljevanju je bilo državam je skladno z drugim odstavkom 10. člena posredovalo:

- a) osnutek načrta in okoljsko poročilo, vključno s podatki o verjetnih čezmejnih okoljskih, tudi zdravstvenih, posledicah in
- b) podatke o postopku odločanja z navedbo 30 dnevnega roka za odgovor s pripombami.

IV.1 Čezmejno posvetovanje z Republiko Avstrijo

Republika Avstrija je prejela notifikacijo 10. septembra 2019. Odgovorila je z dopisom št. BMNT-UW.1.4.3/0017-I/1/ 2019 z dne 20.9. 2019 in zaprosila za okoljsko poročilo in plan v prevodu, da bo lahko pripravila posvetovanja z regijami in javnostjo, ter pripravila mnenje. Z dopisom št. 35409-189/2019-8 ji je bilo posredovano prevedeno okoljsko poročilo, z dopisom št. 35409-189/2019-17 z dne 11.10.2019 pa tudi osnutek plana ter predlog tehničnih konzultacij.

Republika Avstrija je v skladu z zakonodajo razgrnila okoljsko poročilo in plan v deželah Koroška, Štajerska in Vorarlberg za 30 dni med 23. oktobrom in 21. novembrom 2019.

28.11.2019 je Avstrija z dopisom št. BMNT-UW.1.4.3/0026-I/1/2019 posredovala Sloveniji komentarje in ekspertno stališče, ki ga je pripravilo Zvezno ministrstvo za podnebne spremembe in zvezne dežele Koroška, Spodnja Avstrija, Salzburg, Štajerska in Vorarlberg. Ekspertno stališče je vsebovalo priporočila in vprašanja.

Republika Slovenija je pripravila pisne odgovore in jih posredovala Republiko Avstriji 22. januarja 2020. Ta je z dopisom dne 28. 1. 2019 potrdila tudi predlog za tehnične konzultacije.

Ministrstvo za okolje in prostor ugotavlja, da so bile izvedene tudi tehnične konzultacije, pripravljen in usklajen zapisnik bilateralnih konzultacij, z dne 19. januarja 2020, iz katerega je razvidno, da je Slovenija odgovorila na vsa vprašanja in da ni več odprtih vprašanj glede lokacije in prostorskega načrta v celoviti presoji vplivov na okolje in da sta tehnični skupini ekspertov ugotovili, da gre v nadaljevanju za tehnična vprašanja, ki jih je treba natančneje proučiti v Presoji vplivov na okolje. Ker pa gre za povezana vprašanja, so bila natančneje proučena že pred izdelavo Presoje vplivov na okolje. Glede na specifično jedrskih objektov, pa se je celovita presoja vplivov na okolje lahko zaključila, ko so bili podani odgovori na tehnična vprašanja.

Dne 27. januarja 2020 je Republika Avstrija posredovala končno mnenje. Iz njega izhaja, da v skladu z 11. členom Protokola o strateški presoji in 9. členom Direktive 42/2001 o presoji planov in programov na okolje pričakuje vključitev priporočil v odločitev ter posredovanje končne odločitve. Končno mnenje št. 2020-0.149.051 s priporočili Zveznega uradna za okolje, Perspektiva za okolje in družbo, Ureditveni načrt za začasno skladišče NEK/Slovenija, Končno strokovno mnenje in poročilo o posvetu za Strateško okoljsko presoj v postopku prostorskega načrtovanja (Oda Becker, Gabriele Mraz), izdelano po naročilu Zveznega ministrstva za zaščito podnebja, okolja, energije, mobilnost, inovacije in tehnologijo, Oddelek VII/10-Splošna koordinacija jedrskih zadev, Številka: BMNT-UW. 1.1.2/0019-I/6/2018, Poročilo, REP-0721,

Dunaj, 2020, Pulswerk, Svetovalno podjetje Avstrijskega ekološkega inštituta. Navedeno mnenje je povzeto v nadaljevanju.

Povzetek mnenja Republike Avstrije

Na lokaciji Nuklearne elektrarne Krško v Sloveniji je predvidena gradnja začasnega skladišča izrabljenega goriva. Pred začetkom postopka odobritve gradnje je treba spremeniti veljavni ureditveni načrt. Zato trenutno poteka postopek prostorskega načrtovanja, za katerega je treba izvesti strateško okoljsko presojo v skladu s slovenskim pravom in v skladu s Protokolom o strateški okoljski presoji h Konvenciji UN/ECE o presoji čezmejnih vplivov na okolje. Slovenija je obvestila Avstrijo v skladu s 10. členom Protokola o strateški presoji. Cilj avstrijske udeležbe v postopku je dati priporočila za minimiziranje, v optimalnem primeru pa za preprečitev možnih pomembnih škodljivih vplivov na Avstrijo.

Strateška presoja vplivov na okolje se sicer izvaja za spremembo ureditvenega načrta, vendar pa že vsebuje tehnične specifikacije načrtovanega suhega skladišča, ki so bile ocenjene v strokovnem mnenju. (Zvezni urad za okolje 2019) V okviru tega strokovnega mnenja so bila podana vprašanja in predhodna priporočila. Na ta vprašanja je slovenska stran odgovorila v pisni obliki. (Odgovori 2019) Poleg tega je dne 19.02.2020 potekal posvet v Krškem s predstavitvami in možnostjo postavljanja dodatnih vprašanj k pisnim odgovorom. To poročilo o posvetu ocenjuje podane odgovore in predstavlja predelana priporočila na podlagi teh odgovorov.

Ocena načrtovanega začasnega skladišča in vsebnikov

Izrabljeno gorivo iz obratovanja NEK je trenutno shranjeno v bazenu zgradbe za ravnanje z gorivom. Okoljsko poročilo (Okoljsko poročilo 2019) navaja, da se s suhim skladiščenjem uvaja nov, tehnološko varnejši način shranjevanja izrabljenega goriva, s čimer se bo postopno zmanjševala količina izrabljenega goriva v bazenu, kar znatno povečuje raven jedrske varnosti.

V skladu z okoljskim poročilom bodo gorivni elementi v štirih kampanjah premeščeni iz bazena za izrabljeno gorivo v suho skladišče. V letih 2020 in 2028 naj bi 592 gorivnih elementov premestili v 16 skladiščnih zabojnikov, nato v letu 2038 še 444 gorivnih elementov v 12 skladiščnih zabojnikov, v letu 2048 pa preostale gorivne elemente v 18 skladiščnih zabojnikov.

Odločitev za gradnjo suhega skladišča na lokaciji NEK je treba načeloma pozdraviti. Suho skladišče je z vidika potencialnih vplivov na Avstrijo v primerjavi z mokrim skladiščenjem varnostnotehnično primernejše. Bistveni razlogi za to so uporaba pasivnih varnostnih sistemov, manjša dovzetnost za izredne dogodke z izpusti in nižje količine izpustov radioaktivnih snovi v primeru nesreče.

Premestitev izrabljenega goriva iz mokrega skladišča v suho skladišče zmanjšuje tveganje, ki izhaja iz lokacije Krško. Časovni načrt za premestitev pa ni ustrezen. Tako bi lahko ob zagonu suhega skladišča premestili približno 1000 gorivnih elementov. Iz ekonomskih razlogov pa bo najprej premeščenih le 592 gorivnih elementov. Vendar pa bi morali varnostni vidiki imeti prednost pred gospodarskimi, zato priporočamo hitrejšo premestitev.

V večfaznem postopku odločanja v okviru postopka javnega naročanja je bil izbran HI-STORM FW MPC Storage System kot rešitev za suho skladiščenje. Osnovne komponente sistema HI-STORM FW MPC so:

- skladiščni plašč HI-STORM FW (Storage Modul Flood and Wind);
- večnamenski vsebnik MPC-37 (Multi-Purpose Canister);
- transferni plašč HI-TRAC.

Skladiščni zabojunik HI-STORM FW MPC tvorita skladiščni plašč in vstavljeni večnamenski vsebnik. Večnamenski vsebnik tvori skupaj s transfernim plaščem transferni zabojunik; skupaj s skladiščnim plaščem tvori skladiščni zabojunik; skupaj s transportnim plaščem pa tvori transportni zabojunik. Po koncu skladiščenja bo izrabljeno gorivo iz lokacije Krško odpeljano v transportnem zabojuniku HI-STAR 190. Zaenkrat še ni koncepta, kako naj bi po koncu obratovanja oz. razgradnji trenutno delujočega reaktorja potekalo morebitno potrebno popravilo zabojunikov. Tako imenovana "vroča celica" za takšna popravila zaenkrat ni načrtovana. V Presoji vplivov na okolje za začasno skladišče, ki jo bo treba še izvesti, bi bilo treba predstaviti, kako in kje bodo lahko potekala popravila zabojunikov po prenehanju obratovanja NEK.

Preverjanje integritete gorivnih elementov ni predvideno. V okviru postopka Presoje vplivov na okolje bi bilo treba preveriti ustreznost. Zabojunike naj bi hranili v zgradbi suhega skladišča. Ta bo v spodnjem delu do višine 6 m izvedena kot armiranobetonska konstrukcija, v zgornjem delu pa kot jeklena konstrukcija, prekrita s kovinskimi paneli. Dolžina zgradbe bo ca. 69,8 m, širina 47,7 m, višina pa 20,5 m. Zgradba suhega skladišča nudi prostor za 70 zabojunikov. Funkcija zgradbe suhega skladišča je zaščita skladiščnih zabojunikov pred zunanjimi atmosferskimi vplivi in dodatni radiolološki ščit.

V skladu z Nacionalnim programom ravnanja z izrabljenim gorivom Republike Slovenije je predvideno začasno skladiščenje izrabljenega goriva za približno 50 let. (URSJV 2015) Zato je treba pozdraviti, da bodo komponente skladiščnega sistema, kot je navedeno v okoljskem poročilu, projektirane za življenjsko dobo 100 let. Svetovne izkušnje kažejo, da predvideni časovni načrti za izgradnjo končnega odlagališča večinoma niso izpolnjeni.

Varnostnotehnično pomembni vidiki dolgoročne varnosti pa v okoljskem poročilu niso omenjeni. Za dolgo obdobje začasnega skladiščenja bi bilo treba obrazložiti, kakšni teoretični premisleki glede varnostnih dokazil za zabojunike in objekte v tem obdobju so bili obravnavani, kateri tehnični ukrepi za nadzor varnosti v obdobju začasnega skladiščenja so predvideni in kakšni premisleki obstajajo glede varnega ravnanja z zabojuniki po dolgem začasnem skladiščenju. Poleg tega bi bilo treba predložiti podatke o upravljanju staranja za zgradbo suhega skladišča in zabojunike.

V poročilu o vplivih na okolje v postopku presoje vplivov na okolje za začasno skladišče, ki ga bo treba še izvesti, bi bilo treba navesti obseg in zahteve periodičnega varnostnega pregleda in upravljanja staranja.

Čezmejni vplivi

Glede čezmejnih vplivov okoljsko poročilo navaja samo vpliv iz normalnega delovanja začasnega skladišča. Vplivi morebitnih izrednih dogodkov in nesreč niso obravnavani. To bi bilo treba obravnavati v poročilu o vplivih na okolje v postopku Presoje vplivov na okolje, ki bo še sledil.

Zato so bili predloženi dokumenti preučeni glede podatkov o možnih izrednih dogodkih in nesrečah. Ključno vprašanje je, ali je mogoče že iz samih sedanjih dokumentov celovite presoje oceniti, ali so zaradi nesreče možni radioaktivni izpusti iz začasnega skladišča, ki bi lahko privedli do pomembnih čezmejnih škodljivih vplivov na Avstrijo. Avstrija je prizadeta že v

primeru, da je treba sprožiti ukrepe v skladu z avstrijskim katalogom ukrepov za primer radioloških izrednih dogodkov. (Bmlfuw 2014)

Kot izhaja iz okoljskega poročila, sistem HI-STORM FW skupaj z zgradbo suhega skladišča zagotavlja osnovne varnostne funkcije. To obsega podkritičnost, odvajanje toplote iz vsebnika in zadrževanje radioaktivnih snovi med obratovalnimi stanji, projektno nesrečo in razširjeno projektno nesrečo kategorije A.

V okoljskem poročilu so na kratko predstavljeni zunanji in notranji dogodki ter kombinacije dogodkov in njihovi vplivi na sistem suhega skladiščenja izrabljenega goriva. Vendar pa okoljsko poročilo ne navaja, ali je bila opravljena sistematična analiza vseh možnih zunanjih in notranjih dogodkov in njihovih kombinacij. Kot izhaja iz odgovorov na posvetu, je bila izvedena sistematična raziskava. To bi bilo treba na razumljiv način predstaviti v poročilu o vplivih na okolje v postopku Presoje vplivov na okolje, ki bo še sledil.

Za lokacijo NEK je še posebej pomembna potresna nevarnost. Kot je navedeno v okoljskem poročilu, sta zgradba suhega skladišča in sistem suhega skladiščenja HI-STORM FW projektirana za pospešek tal $PGA = 0,78 g$. Čeprav je med zahtevano projektno vrednostjo PGA in ugotovljeno vrednostjo za obravnavano lokacijo ($PGA = 0,6 g$) varnostni razmik, bi bilo treba v PVO za začasno skladišče, ki bo še sledila, vključiti utemeljitev te vrednosti. To je še posebej pomembno, saj je bilo v bližini lokacije NEK ugotovljenih več aktivnih motenj. Delavnica, ki je bila izvedena v letu 2017 po naročilu Zveznega ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo (BMLFUW), je potrdila, da se NEK nahaja na tektonsko in potresno aktivnem območju. Ocena aktivnosti teh motenj je za zanesljivo presojo potresne nevarnosti izredno pomembna. Za to so potrebne nove preverbe (Decker 2017). Vendar pa je presoja potresne nevarnosti v postopku celovite presoje temeljila na študiji iz leta 2004. Študije podjetja Holtec pa kažejo, da se zabojniki ne bi prevrnili niti v primeru pospeška tal $1,2 g$.

Ukrepi, ki so navedeni v okoljskem poročilu, so primerni za preprečevanje preplavljanja skladiščenih zabojnikov. Priporočljiva je sicer odstranitev blokade prezračevanja v roku sedmih dni, kar pa varnostnotehnično v tem roku ni nujno potrebno. Ker ta ukrep ni časovno kritičen, predstavitev interventnih ukrepov ni potrebna.

Ni še predstavljena analiza možnih ekstremnih vremenskih razmer. Zlasti glede na dolgo obdobje skladiščenja je treba upoštevati trende ekstremnih vremenskih pojavov zaradi podnebnih sprememb. To bi bilo treba obravnavati v poročilu o vplivih na okolje v postopku Presoje vplivov na okolje, ki bo še sledil.

Sprožilni dogodki, ki so obravnavani v okoljskem poročilu, zajemajo dogodke, ki bi lahko privedli do najvišjih izpustov. Vendar pa sabotaza oz. teroristični napadi še niso obravnavani.

Različni teroristični scenariji bi lahko povzročili izpuste velikega obsega iz začasnih skladišč na lokaciji Krško, kar bi lahko prizadelo tudi Avstrijo. Nivo zaščite pred terorističnimi napadi ni bil vključen v odločitev o izbiri koncepta začasnega skladiščenja. V okoljskem poročilu ni omenjeno, ali so za načrtovano začasno skladišče bile izvedene oz. še bodo izvedene specifične raziskave o vplivih terorističnih napadov. Prav tako ni omenjeno, kateri zaščitni ukrepi proti morebitnim terorističnim napadom so ali bodo izvedeni. Zato bi bilo treba v okviru PVO za začasno skladišče, ki bo še sledila, pojasniti, v kolikšni meri so upravljavci dolžni upoštevati ta sklop vprašanj in kako podrobno so bile izvedene oz. morajo biti izvedene ustrezne raziskave.

Po navedbah v okoljskem poročilu je verjetnost poškodbe večnamenskega vsebnika zaradi padca letala zelo majhna. V Presoji vplivov na okolje za začasno skladišče, ki bo še izvedena, pa bi bilo treba namesto majhne verjetnosti možnih vplivov navesti raven možnih izpustov. Le tako bo mogoče natančneje oceniti morebitno prizadetost Avstrije.

Na posvetu sta bila navedena trajanje in temperatura požara analiziranega padca letala. Vendar pa to za primer padca komercialnega letala ni dovolj. Analize v zvezi z možnimi vplivi padca komercialnega letala bi bilo treba ponovno opraviti v okviru postopka Presoje vplivov na okolje ob upoštevanju aktualnega stanja znanosti in tehnike.

Kot že omenjeno, je funkcija zgradbe suhega skladišča zgolj v zaščiti skladiščnih zabojujnikov pred zunanjimi vremenskimi vplivi. V trenutno načrtovani novogradnji začasnega skladišča v Nemčiji naj bi zabojujnike ščitile 1,80 metrov debele armiranobetonske stene. Pripomniti je treba, da je izbrani sistem HI-STORM na voljo v izvedbi HI-STORM UMAX za podzemno skladiščenje. Ta je bila razvita po napadih z dne 11.09.2001, da bi zagotovila boljšo zaščito pred terorističnimi napadi.

Načeloma lahko dogodki v začasnem skladišču vplivajo na varno delovanje reaktorja na lokaciji; prav tako lahko dogodek v reaktorju vpliva na začasno skladišče. Takšne interakcije bi bilo treba obravnavati v poročilu presoje vplivov na okolje za začasno skladišče.

V gradivu so podana priporočila, strnjena v poglavju 5.2. in 5.3.

5.2 Priporočila glede začasnega skladišča in zabojujnikov

Za zmanjšanje tveganja zaradi lokacije NEK bi bilo treba izrabljene gorivne elemente, ki so se dovolj ohladili, hitro premestiti v suho skladišče.

Priporočila se določitev obsežnih ukrepov za zagotovitev varnosti med začasnim skladiščenjem in nato med transportom ter redno prilagajanje teh ukrepov stanju znanosti in tehnike med trajanjem obratovanja skladišča. To bi moralo vključevati tudi ukrepe za zagotovitev integritete gorivnih palic.

Priporočila se, da se v postopku Presoje vplivov na okolje, ki bo sledil, v dokumentaciji poročila o vplivih na okolje določi obseg periodičnih varnostnih pregledov, ki se bodo izvajali na 10 let. Poleg tega bi bilo treba v dokumentaciji presoje vplivov na okolje določiti tudi upravljanje staranja, ki ga je treba izvajati že od začetka obratovanja.

Pri načrtovanju začasnega skladišča (zlasti v zvezi s konceptom popravil zabojujnikov) bi bilo treba upoštevati dobo delovanja po razgradnji NEK. Tako bi bilo treba zagotoviti, da se lahko morebitna potrebna popravila zabojujnikov izvedejo na lokaciji Krško tudi po razgradnji jedrske elektrarne. Koncept za to bi bilo treba predstaviti v poročilu o vplivih na okolje za začasno skladišče.

5.3 Čezmejni vplivi

V okviru analiz izrednih dogodkov bi bilo treba obravnavati tudi vplive, ki presegajo projektne vplive in nastopijo zaradi drugih vplivov tretjih oseb, da bi tako ugotovili morebitne dodatne možnosti zaščite. Te analize bi bilo treba med trajanjem obratovanja skladišča redno prilagajati stanju znanosti in tehnike.

Priporočila se sistematična analiza vseh možnih zunanjih in notranjih dogodkov ter njihovih kombinacij ter njeno tekoče prilagajanje stanju znanosti in tehnike med trajanjem obratovanja skladišča.

Priporočljivo je zagotoviti, da zunanji vplivi, ki so predpostavljeni v analizah izrednih dogodkov in nesreč, temeljijo na aktualnih in reprezentativnih podatkih (zlasti glede potresne nevarnosti) in da se te med trajanjem obratovanja skladišča redno prilagajajo stanju znanosti in tehnike.

Priporočila se, da se v okviru Presoje vplivov na okolje za začasno skladišče, ki bo še sledila, določijo učinki morebitnih nesreč, ki presegajo projektne nesreče, ne glede na verjetnost njihovega nastanka, da bi tako ugotovili morebitne dodatne možnosti zaščite.

Načeloma lahko dogodki v začasnem skladišču vplivajo na varno delovanje reaktorja na lokaciji; prav tako lahko dogodek v reaktorju vpliva na začasno skladišče. Priporočila se, da se takšni medsebojni vplivi prikažejo v okviru Presoje vplivov na okolje za začasno skladišče, ki bo še sledila.

IV. 2 Čezmejno posvetovanje z Republiko Hrvaško

Republika Hrvaška je posredovala dopis št. 351-03/19-01/1167, Urbroj 517-03-1-1-19-2, prejet 21.10. s katerim je potrdilo sodelovanje v postopku in zaprosila za dokumentacijo. Z dopisom št. 35409-189/2019/21 je ministrstvo posredovalo plan in okoljsko poročilo ter predlog za sodelovanje na javni razgrnitvi in tehničnih konzultacijah Republiki Hrvaški.

Z dopisom (klasa :351-03/19-01/1167, Urbroj:517-03-1-1/20-15 z dne 20.1.2020 je Republika Hrvaška sporočila, da je v skladu z nacionalno zakonodajo izvedla 30 dnevno javno razgrnitev med 14.novembrom in 14.decembrom 2019 in da je izvedla tudi posvetovanja, ter da ni prejela pripomb. Predlaga, da se glede na to, da je Republika Hrvaška dovodna država, odredi pošiljanje monitoring površinskih in podzemnih voda Hrvatskim vodam. Ministrstvo je predlog pregledalo in ugotovilo, da se monitoring voda redno izmenjuje v okviru rednih komisij za vode in jedrsko elektrarno in da dodatna odreditev ni predmet prostorskega načrta. Ga bo pa ministrstvo ponovno proučilo v fazi Presoje vplivov na okolje.

V skladu s predlogom pa je ministrstvo pregledalo, ali so zahteve glede monitoring ustrezno zapisane v odloku in zahtevalo dopolnitev, ki so izvedene v predlogu odloka.

Ministrstvo je v skladu z 22. členom Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05), odredilo dodaten monitoring, kot sledi iz izreka točke 2 te odločbe in 10.člena Odloka Spremembe in dopolnitve ureditvenega načrta nuklearne elektrarne Krško za prostorsko ureditev skupnega pomena, ki se nanaša na novo ureditev.

V. Sprejemljivost plana

Ministrstvo ugotavlja, da je občina Krško na podlagi prvega odstavka 114.člena ZURep-2 pripravila predlog OPN. Državni nosilci urejanja prostora, ki sodelujejo pri celoviti presoji vplivov na okolje, so hkrati z mnenjem iz prejšnjega odstavka podali tudi mnenje o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje.

Na podlagi šestega odstavka 114.člena ZURep-2, ministrstvo, pristojno za okolje, ugotovi, ali so vplivi izvedbe predloga OPN na okolje sprejemljivi v skladu s predpisi s področja varstva okolja.

Po 46. členu Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/2006-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-odl. US, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15 in 30/16; v nadaljnjem besedilu ZVO-1) ministrstvo v 30 dneh od prejema plana ob upoštevanju mnenj ministrstev in organizacij iz 42. člena tega zakona izda odločbo, s katero plan potrdi, če presodi, da so njegovi vplivi na okolje sprejemljivi, ali potrditev zavrne, če presodi, da vplivi izvedbe plana na okolje niso sprejemljivi.

Ministrstvo je v postopku ugotavljanja sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje pregledalo pridobljena mnenja ministrstev in organizacij, ki sodelujejo v postopku celovite presoje vplivov na okolje in držav Avstrije in Hrvaške.

Po pregledu gradiva ministrstvo ugotavlja, da so vsa mnenja Ministrstev in organizacij v Sloveniji za celovito presojo vplivov na okolje pozitivna in da ni dodatnih zahtev za zmanjšanje plana na okolje za fazo celovite presoje vplivov na okolje. Ministrstvo po proučitvi vseh gradiv meni, da so vplivi izvedbe na okolje sprejemljivi.

Skladno s šestim odstavkom 22. člena Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05) morajo biti v sklepu o potrditvi plana navedeni tudi omilitveni ukrepi, s katerimi se odpravljajo pričakovani bistveni ali uničujoči vplivi, merila in pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se plan lahko izvede ter načini

spremljanja izvajanja plana. Ministrstvo ugotavlja, da so vsi ukrepi v planu in obrazloženi v okoljskem poročilu in da ni predlogov po dodatnih ukrepih v fazi prostorskega načrta.

Skladno s prvim odstavkom 23. člena Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje se ob potrditvi plana odloči tudi o spremljanju izvajanja plana. Spremljanje stanja okolja se izvaja skladno s področnimi predpisi, dodatno pa je opredeljeno v 10. členu odloka Spremembe in dopolnitve ureditvenega načrta nuklearne elektrarne Krško za prostorsko ureditev skupnega pomena.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo ni pritožbe, pač pa se lahko sproži upravni spor in sicer z vložitvijo tožbe, ki se vloži v roku 30 dni po vročitvi te odločbe na Upravno sodišče Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, Ljubljana. Tožba se vloži pisno pri navedenem sodišču.

Postopek vodila:

Mag. Vesna Kolar Planinšič
Sekretarka

Simon ZAJC
MINISTER

Vročiti (elektronsko)

Občina Krško, cesta Krških žrtev , 8270, Krško, obcina.krsko@krsko.si

V vednost (elektronsko):

MOP, Direktorat za prostor, Dunajska 21, renata.gorup@gov.si, sandi.rutar@gov.si

Ministrstvo za kulturo, Direktorat za kulturno dediščino, gp.mk@gov.si

Zavod RSlovenije za varstvo narave, OE Novo mesto, zrsvn.oenm@zrsvn.si

Direkcija RSlovenije za vode, gp.drsv@gov.si

Zavod za ribištvo, info@zzrs.si

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Direktorat za gozdarstvo in lovstvo, gp.mkqp@gov.si

Ministrstvo za zdravje, Direktorat za javno zdravje, gp.mz@gov.si

Uprava RSlovenije za jedrsko varnost , Litostrojska cesta 54, 1000 Ljubljana, gp.ursiv@gov.si

Agencija Republike Slovenije za okolje, Vojkova 1, Ljubljana, ana.kezele-abramovic@gov.si

Jedrsko elektrarna Krško, Vrbina 12, 8270 Krško, janko.cerjak@nek.si,
stane.rozman@nek.si